

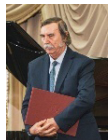
Tisztelt Olvasóink!

Októberben a már lezajlott konferenciák, előadások teszik ki híreink zömét, de a világháló tanúsága szerint a megvalósítás előtt álló tudományos rendezvények is szép számban vannak. Róluk majd a novemberi hírlevélben esik szó. Két jövő évi előzetes azonban már most is elolvasható. Több szakmai elismerés jutott az elmúlt hónapban kutatótársainknak, részben kutatói, részben tanári munkájukért. Sokasodó feladataik ellátásához alkotókedvet, derűt, egészséget kívánok.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Erdélyi Zsuzsanna-díjat kapott **Csáky Károly** (külső köztestületi tag) felvidéki és **Sepsiszéki Nagy Balázs** erdélyi néprajzkutató.

[Bővebben:](#)

Építőművészeti-díjat kapott **Emődi Tamás** építész, művészettörténész kutató, egyebek mellett a BBTE

oktatója.

[Bővebben:](#)

Apáczai-díjat kaptak **Barabás Andrea** és **Tódor Imre**, a Sapientia EMTE oktatói, az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság **Szécsi Kálmán-emlékdíját** kapta **Csiki Ottó**

közgazdász, a BBTE tudományos kutatója, az MTA köztestületének külső tagja; **Wesselényi-díját** pedig **Szász Levente** közgazdász, a BBTE professzora, rektorhelyettes, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem **Rákóczi-díját** kapta a **Magyar Rektorai Konferencia**,

illetve **Kohut Attila**, az egyetem professzor emeritusa, nyugalmazott rektorhelyettes.

[Bővebben:](#)

Szenteleky Kornél Irodalmi Díjat kapott **Hózsza Éva** irodalomtörténész, az Újvidéki Egyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Nem Fikciós Irodalmi Díjat kapott **Várady Tibor** jogtudós professzor, az MTA köztestületének külső tagja

Konjski pasoš dodeljn istoriji (Lópasszus és történelem) című könyvéért.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Bioarcheológiai kutatás zajlik **Székelyudvarhelyen**.

[Bővebben:](#)

Polgári Norbert génsebészeti szakos sapientias hallgatónak sikerült első ízben **felvételt készíteni** a 2024-ben felfedezett **Heterolitonotus rex** (H. rex) nevű ragadozó **egysejtűről**.

[Bővebben:](#)

Öt kutatás indul **az erdélyi magyar értelmiség 1944 és 1952 közötti történetéről**.

[Bővebben:](#)

Az **erdélyi magyar nyelvű oktatás** elemzésének eredményeiről olvashatnak a világhálón egy kerekasztal-beszélgetés után.

[Bővebben:](#)

Hozzáférhetővé válnak a nagyenyedi **Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár kéziratai az Erdélyi Digitális Adattárban**.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Association of Hungarian-American Academicians
Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága

25 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem.

[Bővebben:](#)

Együttműködési megállapodást kötött a Sapientia EMTE és a Károli Gáspár Református Egyetem.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Tudományos és oktatási **együtműködési megállapodást kötött** a rimaszombati **Gömör-Kishonti Múzeum** és a **Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács**.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Megjelent **A kisebbségi nyelvhasználat változó szinterei**. Válogatás a Gramma Nyelvi Iroda tudományos konferenciáinak előadásából című kötet. Szerkesztette **Misad Katalin** és **Simon Szabolcs**, az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az újvidéki Forum Könyvkiadó Intézet új kiadványai:

Mák Ferenc A szűk hazának virágzó nemzete — A szlavónországi magyarság története a nemzeti újjászülés korában 1867–1920.

[Bővebben:](#)

Bálint Sándor: Végtelen horizontok.

[Bővebben:](#)

Megjelentek a Bolyai Társaság új kötetei:

„Megsperköltem és megékösítöttem szent írásokkal és egyéb szép bölcs mondásokkal.”: **Heltai Gáspár és a 16. századi Kolozsvár**. Szerkesztette **Gábor Csilla**, az MTA külső tagja és **Kovács Sándor** külső köztestületi tag.

[Bővebben:](#)

Szemhatár. Fiatal kutatók tanulmányai irodalmi, nyelvi és kulturális jelenségekről. Szerkesztette **Domokos Boglárka-Orsolya** et al.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának új kötetei:

Kovács András (az MTA külső tagja)—**Pakó László** (külső köztestületi tag): **Gyulafehérvár város jegyzőkönyvei II.** Gyulafehérvár város törvénykezési jegyzőkönyvei 1617–1643.

[Bővebben:](#)

Nagy Zsolt: A felbomlás modellje. Társadalmi és gazdasági átalakulás Udvarfalván a 20. században. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

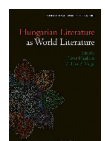
Megjelent **György Ottilia** et al. **Üzleti tervezés az agráriumban a fenntarthatóság figyelembevételével** című jegyzete.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Bodó Barna A tegnap jövője — A holnap emlékei**. Terek, történelem, szimbólumok című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A Bloomsbury Publishing-nél jelent meg a **Hungarian Literature as World Literature** című kötet. Szerkesztette **Hajdu Péter** és **Varga Z. Zoltán**.

[Bővebben:](#)

Megjelent és letölthető a **Magyar Tudomány októberi** száma, melyben az MTA VI. osztálya mutatkozik be. Főszerkesztő **Bollobás Enikő**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Fórum Társadalomtudományi Szemle** idei **3. száma**. Főszerkesztő **Csanda Gábor**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Híd** folyóirat idei **7-8. száma**. Főszerkesztő: **Sági Varga Kinga**.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Múzeum** idei **3. száma**. Szerkesztette **Varga P. Ildikó**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent és letölthető az EMTE **Historia Scientiarum** folyóiratának **24. száma**. Főszerkesztő **Kása Zoltán**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Trauma címmel jelent meg a **Korunk szeptemberi** és **Katasztrófa-történelem** címmel az **októberi** lapszáma.

Főszerkesztő **Kovács Kiss Gyöngy**, az MTA köztestületének külső tagja.

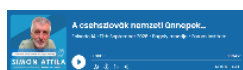
[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Megjelent és letölthető a **Hungarian Cultural Studies** idei száma. Főszerkesztő **Fenyvesi Anna**.

[Bővebben:](#)

A **Bagoly mondja** podcast-sorozat új adásaiban **Simon Attila** történésszel, a Fórum Kisebbségkutató Intézet

igazgatójával, a Selye János Egyetem tanszékvezető professzorával, az MTA külső tagjával és **Bukor Benedek** fizikussal, a pozsonyi Comenius Egyetem doktoranduszával hallgathatnak meg beszélgetést **A csehszlovák nemzeti ünnepek és a magyar kisebbség**, illetve **Akit a mindenség elmélete foglalkoztat** címmel.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Interjút hallgathatnak meg a világhálón a feldolgozatlan traumák következményeiről **Menyhért Anna** traumakutató—irodalomtörténésszel, a Torinói Egyetem professzorával.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Szeptember 16-án Budapesten tartott előadást **Benő Attila** nyelvész, a BBTE professzora, az MTA köztestületének külső tagja **Name Rights and Name Policy in Romania. Language Planning Tasks** címmel.

[Bővebben:](#)

Szeptember 16—20. között **nemzetközi konferenciát** rendeztek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátalja Magyar Egyetemen. Az eseményen részt vett a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete.

[Bővebben:](#)

Szeptember 17-én Rimaszombatban tartott előadást **Szakálos Éva** művészet-történész, muzeológus, az esztergomi Balassa Bálint Múzeum kutatója **Freskók és legendák a gótikus úton** címmel.

[Bővebben:](#)

Szeptember 18—20-án rendezték meg Torockón az **Erdélyi Magyar Fizikatanári Ankétot**.

[Bővebben:](#)

Szeptember 22-én **Mohács 500 — Egy csata, több nézőpont**: A történelmi gondolkodás fejlesztése Peer Instruction módszerrel címmel rendeztek tudományos szemináriumot Beregszászban.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Az építészet egy
címmel tartott
előadást Zürichben szeptember 22-én **Balázs Mihály** építész, a Budapesti Műszaki Egyetem emeritus professzora.

[Bővebben:](#)

Növénybiológiai szimpóziumot
rendeztek szeptember 23-án
Sepsiszentgyörgyön.

[Bővebben:](#)

Szeptember 24-én **növénygenetikai előadás-sorozat**ot tartottak Csíkszeredában.

[Bővebben:](#)

Szeptember 24–26. között rendezték meg Kolozsváron a **35. Közgazdász Vándorgyűlést**.

[Bővebben:](#)

Szeptember 25–27. között **Egészség a művészetben**. A művészetek szerepe az egészséges életmód szolgáltatásban címmel rendezték meg a XXXI. Orvostovábbképzőt.

[Bővebben:](#)

Szeptember 26-án 5. alkalommal rendezték meg Marosvásárhelyen a **DeepDive** innovatív kulturális–tudományos minifesztivált.

[Bővebben:](#)

Húrelmélet és gyakorlásfizika. Avagy lehet-e a kamovadászat kísérleti bizonyítás? címmel tartott tanévnyitó előadást szeptember 28-án Kolozsváron **Berszán István** irodalomtudós, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Mohács 500 címmel rendeztek történelmi konferenciát szeptember 30-án a felvidéki Tornalján.

[Bővebben:](#)

Október 1-jén Bécsben tartott előadást **Bertényi Iván** történész, az ELTE HTK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa **Mit köszönhetünk a Habsburgoknak?** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 1-jén Beregszászban tartott előadást **Remenyik Bulcsú**, a Tokaj-Hegyalja Egyetem tanszékvezető docense **Fenntartható turizmus és turisztikai trendek** címmel.

[Bővebben:](#)

Ki rendezi újra a világot? Hatalom, nagyhatalmi verseny és a világrend jövője címmel tartottak előadást ugyanezen a napon Kolozsváron **Tálas Péter** politológus és **Felméry Zoltán** közgazdász, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem docense, illetve tudományos főmunkatársa.

[Bővebben:](#)

Nagyváradon rendezték meg október 1-jén és 2-án az **International Tourism & Hospitality Conference** — ITHC26-ot.

[Bővebben:](#)

Október 2-án **emlékkonferenciát** rendeztek Kolozsváron **Demény Lajos** történésznek, az MTA külső tagjának tiszteletére.

[Bővebben:](#)

Október 2–3. között rendezték meg Székelyudvarhelyen a **IX. Hargita Megyei Gyógyszerész Napok** nevű konferenciát.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Ifjúságszociológiai műhelyprogramot szervezett Budapesten október 3–4-re a felvidéki Impulzus Társulás Tartalom-elemzés az Atlas.ti alapján címmel.

[Bővebben:](#)

Hungarian Science and the Arts címmel tartott előadást New Yorkban október 6-án **Charles J. Vörösmarty**, a New York-i Városi Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

A modern katonai hadviselés műveleti kihívásai címmel tartott előadást Kolozsváron október 7-én **Sztankai Krisztián** hadtudós, a Nemzeti Közszerződési Egyetem docense.

[Bővebben:](#)

A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem oktatói, **Bauko János**, **Presinszky Károly** és **Angyal László**, az MTA köztestületének külső tagjai **előadásokat** tartottak Besztercebányán az október 7–8-án megrendezett Szakmai kommunikáció az egyesített Európában című nemzetközi konferencián.

[Bővebben:](#)

Hit, hűség, megmaradás: Esterházy János öröksége és kárpátaljai párhuzamok címmel rendeztek tudományos konferenciát október 8-án Beregszászban.

[Bővebben:](#)

Október 8–9-én nemzetközi tudományos konferenciát rendeztek **Újvidéken** **A minoritás poétikái VI.** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 8–10. között rendezték meg Dunaszerdahelyen a **XXIV. Nemzetközi Vámbéry Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Etnográfia a mély mediatizáció korában címmel rendezték meg október 9-én Kolozsváron a Kriza János Néprajzi Társaság vándorkonferenciáját.

[Bővebben:](#)

Pécsen rendezték meg október 9-én a **Nyelvben otthon: Kistérségi és közösségek találkozási** című programot a Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat tagjainak részvételével.

[Bővebben:](#)

Október 12-én rendezték meg a **XII. Nemzetközi Tudományos Konferenciát** Újvidéken.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

95. születésnapját ünnepelte **Uray Zoltán** sugárbiológus, korábban tudományos főkutató, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

97 éves korában **elhunyt** **Mureşanné Kertész Judit Mirjám** kémikus, a Babeş—Bolyai Tudományegyetem professzora.

[Bővebben:](#)

62 éves korában **elhunyt** **Józsa István** esztéta, szerkesztő, a Babeş—Bolyai Tudományegyetem adjunktusa, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Emléktáblát avattak a felvidéki Vicsápapátiban (Výčapy-Opatovce) **Radnót Magda** szemészorvos, akadémikus tiszteletére.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Emlékszobát avattak a partiumi Micskén a 110 éve született **Jakó Zsigmond** történész, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA tiszteleti tagja születésének 110. évfordulója alkalmából.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

Nagyváradon született 185 éve **Mocsáry Sándor zoológus**, entomológus, a Magyar Nemzeti Múzeum osztályigazgatója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Kiskaramon született szintén 185 esztendeje **Szécsi Zsigmond erdőmérnök**, a selmecbányai főiskola tanszékvezető tanára.

[Bővebben:](#)

Nagyszombatban született 180 évvel ezelőtt **Pantocsek József orvos**, algológus, paleobotanikus, a pozsonyi városi közkórház igazgató főorvosa, a mikrofotográfia első magyarországi alkalmazója.

[Bővebben:](#)

Az erdélyi Brádban látta meg a napvilágot 160 évvel ezelőtt **Söpkéz Sándor gépészmérnök**, a Műegyetem tanszékvezető professzora, rektora.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Léván született 145 éve **Kittenberger Kálmán zoológus**, Afrika-kutató.

[Bővebben:](#)

140 évvel ezelőtt született **Verzár Frigyes orvos**, fiziológus, a debreceni egyetem rektora, a tihanyi Biológiai Kutatóintézet alapító vezetője, a Bázeli Egyetem intézetigazgató

professzora, az MTA tiszteleti tagja.

[Bővebben:](#)

Az erdélyi Tordán született 135 éve **Tulogdi János geológus**, geográfus, a Bolyai Tudományegyetem tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

125 évvel ezelőtt született **Karl Ludwig von Bertalanffy**, magyar származású osztrák **biológus**, az ottawai egyetem kutatóközpont-igazgató professzora.

[Bővebben:](#)

Nagyenyeden született 120 éve **Novák István gyógyszerész**, a szegedi egyetem tanszékvezető professzora, dékánja, rektorhelyettese.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Vicsápapátiban született 115 éve **Radnót Magda szemészorvos**, a budapesti I. sz. Szemklinika professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Megjelent a **Délvidékért Kiss Alapítvány őszi ösztöndíj-pályázata** délvidéki magyar kutatók számára. A beadási határidő: november 10.

[Bővebben:](#)

Fényes Elek öröksége: Partiumi gyökerektől a modern magyar statisztikáig címmel rendezik meg november 13-án Nagyváradon a **IX. Partium-konferenciát**. A jelentkezési határidő: október 25.

[Bővebben:](#)

Az **Amerikai Magyar Tanárok Szövetsége** 2027-ben április 22–24. között rendezi meg **évi rendes**

konferenciáját a Bloomingtoni Indiana Egyetemen Discovery, Culture, and Community across the Hungarian World címmel.
A jelentkezési határidő: november 16.

Bővebben:

A **Kanadai
Magyarság-**

tudományi Társaság 2027. június 5–7. között online módon szervezi meg **évi rendes konferenciáját** Hungary at Past and Present Crossroads címmel.

A jelentkezési határidő: december 14.

Bővebben:

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele
2026/10. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

A Tudósportrét Kulcsár-Szabó Enikő állította össze.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők az MTA [honlapján](#).

Iannis Talianidis

(Budapest, 1957. október 27.),

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

Iannis Talianidis was born in Budapest on 27 October 1957. He received his diploma from the Semmelweis University Medical School in Budapest Hungary in 1981. He continued his post-graduate studies in the Department of Biochemistry of the same University, where he obtained his PhD degree in Biology. His PhD thesis title was: “The role of deoxycytidine kinase in salvage metabolic pathways”.

Between 1985 and 1987, he worked as a postdoctoral researcher at the Department of Biological Chemistry of Harvard University Medical School. He continued his postdoctoral studies at the Department of Chemistry of UC Berkeley until 1990, when he joined IMBB-FORTH (Institute of Molecular Biology and Biotechnology of the Foundation for Research and Technology Hellas), as Group Leader. IMBB is located at Heraklion Crete. Between 2007–2016 he served as Director of the Institute of Molecular Biology & Genetics, BSRC Al. Fleming, Athens. Between 2017–2021 he served as Director of the Institute of Molecular Biology and Biotechnology, FORTH, Crete. Currently he is research director of Gene regulation and Epigenetics. Since 2017 he holds the permanent AXA-Chair in Epigenetics position. Since 2024 he has been collaborating with SyNoesis Therapeutics Ltd. which is a biopharmaceutical start-up developing precision therapeutics and biomarkers for chronic diseases.

In 2020–2021 he served as Member of the Board of Directors of EU-LIFE, an alliance of

Talianidis János 1957. október 27-én született Budapesten. 1981-ben szerzett diplomát a budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Posztgraduális tanulmányait a SOTE Biokémiai Tanszékén folytatta, ahol biológiai PhD-fokozatot szerzett. Doktori értekezésének címe: A dezoxicitidin-kináz szerepe a salvage metabolikus útvonalakban.

1985 és 1987 között posztdoktori kutatóként dolgozott a Harvard Egyetem Orvostudományi Karának Biológiai Kémiai Tanszékén. Posztdoktori tanulmányait ezt követően a Kaliforniai Egyetem Berkeley-i campusának Kémiai Tanszékén folytatta 1990-ig, amikor csatlakozott az IMBB–FORTH-hoz csoportvezetőként. 2007 és 2016 között az athéni BSRC Al. Fleming Molekuláris Biológiai és Genetikai Intézetének igazgatója volt. 2017 és 2021 között a krétai IMBB–FORTH Intézet igazgatói tisztségét töltötte be. Jelenleg a Génszabályozási és Epigenetikai Kutatócsoport vezetője. 2017 óta tölti be az állandó AXA Chair in Epigenetics pozíciót. 2024 óta együttműködik a SyNoesis Therapeutics Ltd.-vel, egy biotechnológiai startup vállalkozással, amely krónikus betegségek kezelésére szolgáló precíziós terápiák és biomarkerek fejlesztésével foglalkozik.

Nemzetközi tudományos közéleti tevékenysége keretében 2020 és 2021 között az EU-LIFE igazgatótanácsának tagja volt. Az EU-LIFE a biológiai és élettudományok területén működő független európai kutatóintézetek szövetsége. Tudományos együttműködései során több kutatóval dolgozott együtt a Semmelweis Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

independent European Research Institutes in the life sciences. EU-LIFE contributes to the improvement of research by influencing European science policies and by developing, implementing and disseminating best practices in the organisation and management of research institutes.

His main research interest is in the field of hepatic gene expression mechanisms with focus on chromatin organization and the regulated assembly of the transcription machinery on genes involved in liver development, hepatic metabolic pathways and hepatocarcinogenesis. He has developed a leading research group, devoted to explore new avenues in the epigenetics basis of liver cancer and metabolic syndrome. His discoveries had tremendous contributions on our current knowledge related to the epigenetic basis of liver diseases. His goals as AXA Chair in Epigenetics also include fostering the development of the next generation of researchers in the field of epigenetics and to raise public awareness about the importance of the field.

He is author/coauthor of more than 90 publications.

He is an elected member of EMBO (European Molecular Biology Organization, 2004), and the Academia Europaea (2013). His research as principal investigator has been funded by 12 national and 25 international, mostly EU programs. He is a recipient of an ERC Advanced Investigator Award (2012) and has coordinated 9 EU collaborative programs. In the framework of EU-funded programs he collaborated with several researchers of the Semmelweis University and the University of Szeged and has hosted several Hungarian scientists in his lab.

In 2013 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Biological Sciences. He read his inaugural speech A májspecifikus gének epigenetikai szabályozó mechanizmusai on 10 March 2015.

kutatóhelyeiről, továbbá laboratóriumában számos magyar kutatót fogadott.

Fő kutatási területe a máj génexpressziós mechanizmusainak vizsgálata, különös tekintettel a kromatinszerveződésre, valamint a transzkripció apparátus szerepére a máj fejlődésében és a metabolikus folyamatok epigenetikai szabályozásában.

Több mint 90 tudományos publikáció szerzője vagy társszerzője.

Az EMBO (Európai Molekuláris Biológiai Szervezet) 2004-ben, az Academia Europaea pedig 2013-ban választotta tagjává. Vezető kutatóként végzett kutatásait 12 hazai és 25 nemzetközi, többnyire uniós program finanszírozta. 2012-ben elnyerte az ERC Advanced Investigator Award-ot, és kilenc uniós együttműködésen alapuló programot koordinált. 2013-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Biológiai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását A májspecifikus gének epigenetikai szabályozó mechanizmusai címmel 2015. március 10-én tartotta meg.

Három kérdést tettünk föl Talianidis János professzor úrnak. A kérdéseket és a válaszokat az alábbiakban közöljük.

1. Magyarország nagyon büszke a szürkeállományára, a tudományos teljesítmény az ország egyik legfontosabb eredményének számít. Hogyan ítéli meg Magyarországnak a 21. századi tudomány világában betöltött szerepét?

Talianidis János: Meggyőződésem, hogy a magyar tudományos közösség világszerte jó hírnévnek örvend. Számos tudományterületen a magyar tudományos teljesítmény nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő. Ugyanakkor más területeken — elsősorban azokon, amelyek jelentős anyagi erőforrásokat igényelnek — a magyar tudományos teljesítmény elmarad a vezető európai országokétól.

Elengedhetetlen az alapkutatásra fordított hazai források jelentős növelése, elsősorban kompetitív támogatási programokon keresztül.

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

We asked three questions to Professor Iannis Talianidis. The questions and his answers follow.

1. Hungary is very proud of its "grey matter", the scientific performance is considered one of the country's most important results. How important do you think Hungary is in the scientific world of the 21st century?

Iannis Talianidis: I think that Hungarian scientific community have good reputation worldwide. Hungarian contributions to world science are outstanding in several fields. However, in some fields — especially in those demanding significant resources — Hungarian scientific performance falls a bit short of leading European countries.

Significantly more financial resources should be allocated to basic research by competitive support programs. Science policy should pay much attention to basic research as their results will lay the groundwork of innovation.

2. A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

Iannis Talianidis: I left Hungary in 1985. During my career I have always been in close connection with several Hungarian colleagues working in Hungary or in other countries. We were working together in EU collaborative programs. We speak Hungarian to each other. Hungarian language strengthens our attachment to our national identity and reminds us of our origin.

3. We live in a changing world facing problems unknown earlier. Which areas of research can meet the most urgent demands of our days?

Iannis Talianidis: I think applying AI will fundamentally transform the methods and practice of scientific research. AI and new

A tudománypolitikában kiemelt figyelmet kell fordítani az alapkutatásra, mivel az ott születő eredmények képezik a későbbi innovációs tevékenységek alapját és forrását.

2. Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Talianidis János: 1985-ben hagytam el Magyarországot. Külföldi pályafutásom alatt szoros kapcsolatot tartottam fenn számos, Magyarországon vagy külföldön dolgozó magyar kollégámmal. Több közös tudományos együttműködésben is részt vettünk európai uniós kutatási hálózatok keretében. Egymás között természetesen magyarul beszélünk. A magyar nyelv használata erősíti bennünk a nemzeti identitásunkhoz való kötődést, és egyben folyamatosan emlékeztet bennünket származásunkra.

Hangsúlyoznom kell annak szükségességét, hogy a pályájuk csúcsán álló magyar kutatók számára lehetővé váljon a hazatérés. Ez azonban csak akkor valósulhat meg, ha a magyar kutatóintézetek, egyetemek és kutatásfinanszírozó szervezetek olyan feltételeket tudnak biztosítani a versenyképes kutatás számára, amelyek összemérhetők a külföld vezető tudományos intézményeiben elérhető feltételekkel.

3. Változó világunkban korábban ismeretlen problémákkal szembesülünk. Véleménye szerint melyik tudományterület kutatásai adhatnak leginkább választ korunk legégetőbb kérdéseire?

Talianidis János: Úgy vélem, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazása alapvetően átalakítja majd a tudományos kutatás módszereit és gyakorlatát. A mesterséges intelligencia és az új kísérleti technológiák valamennyi tudományterületen felgyorsítják majd a tudományos felfedezéseket. Meggyőződésem, hogy

experimental technologies will accelerate discoveries in every field of science. I am convinced that all fields of science are important: each field will contribute to solve the most complicated and difficult problems.

Contact

FORTH Institute of Molecular Biology and
Biotechnology
Heraklion, Crete
Greece
Tel: 30 2810 391160, 30 2810 391172
E-mail: talianid@imbb.forth.gr
Web: <https://www.imbb.forth.gr/talianidis>

minden tudományterület fontos: mindegyik tudományterület fontos új válaszokkal járul hozzá a legösszetettebb és legnehezebb kérdések megválaszolásához.

Kapcsolat

FORTH Institute of Molecular Biology and
Biotechnology
Heraklion, Crete
Greece
Tel: 30 2810 391160, 30 2810 391172
E-mail: talianid@imbb.forth.gr
Honlap: <https://www.imbb.forth.gr/talianidis>

